

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/53/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3617203570
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mandáček
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:3617203570.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Miroslava Mandáčka a členiek Mgr. Stanislavy Miklánkovej a JUDr. Ivety Sopkovej v spore žalobcu : Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom v Žiline, Hodžova 11, IČO: 31 575 951 proti žalovanej : H. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., Q. E. XXXX/XX, o zaplatenie 1.810,71 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 29.11.2017, č.k. 6Csp/199/2017-69 takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, výroku II., ktorým súd žalobu vo zvyšku zamietol, **p o t v r d z u j e .**

II. Žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1 810,71 € spolu s úrokom z omeškania 5% ročne zo sumy 1 810,71 € od 20.06.2017 do zaplatenia, spolu s úrokom 66,12 €, spolu s úrokmi z omeškania 0,72 €, spolu s úrokom 11,50% ročne z nezaplatennej istiny 1 810,71 € od 20.06.2017 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. žalobu vo zvyšku zamietol.

2. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanej zaplatenia istiny 1 810,71 € spolu s úrokom 66,12 €, spolu s úrokom z omeškania 0,72 €, spolu s úrokom 11,50% ročne z nezaplatennej istiny 1 810,71 € od 20.06.2017 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 66,12 € od 20.06.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 30.10.2015 uzavreli zmluvu o úvere, na podklade ktorej poskytol žalovanej sumu 2000 €. Žalovaná prestala uhrádzať splátky riadne a včas, preto na základe výzvy na predčasné splatenie úveru rozhodol o predčasnej splatnosti úveru k 19.06.2017. Žalovanú predtým upozornil upozomením zo dňa 18.04.2017. Ku dňu predčasného zosplatenia pozostával dlh žalovanej z istiny 1 810,71 €, úrokov 66,12 €, úrokov z omeškania 0,72 €, poplatkov 60 € (poplatky si neuplatňuje) a poplatkov za poistenie schopnosti splácať úver 0 €.

3. Súd prvej inštancie vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi a zistil z nich uvedený skutkový stav:

4. Dňa 30.10.2015 uzavreli žalobca a žalovaná Zmluvu o úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 2000 €, s úrokovou sadzbou 11,5% p. a., s dohodnutým poplatkom za poskytnutie úveru 60 €, s výškou anuitnej splátky 29,87 €, s termínom splatnosti prvej anuitnej splátky 16.11.2015, s počtom 108 splátok splatných v 15. dni daného mesiaca, s konečnou splatnosťou 15.10.2024. Výška RPMN bola podľa zmluvy 13,24%, priemerná RPMN v čase uzavretia zmluvy 15,44%. Celková čistka na zaplatenie bola podľa zmluvy 3 285,96 €. Úrok z omeškania bol dohodnutý na 5% ročne. Súčasťou zmluvy sú aj Obchodné podmienky pre úvery občanom, Všeobecné obchodné podmienky a Sadzobník.

5. Všeobecné obchodné podmienky žalobcu sú platné od 01.07.2017 a nahrádzajú dovtedy platné Všeobecné obchodné podmienky. Ustanovenie o úveroch (čl. 9) odkazuje na osobitné obchodné podmienky. V zmysle obchodných podmienok pre prípad nezaplatenia čiastky klientom do 3 mesiacov po lehote jej splatnosti môže banka vyzvať klienta na predčasné splatenie úveru. V zmysle obchodných podmienok pre prípad nezaplatenia čiastky klientom do 3 mesiacov po lehote jej splatnosti môže banka vyzvať klienta na predčasné splatenie úveru. Upozornením na dlh vyzval žalobca žalovanú z dôvodu omeškania so zaplacením splátok v súhrnnej výške 39,37 € na úhradu dlžnej sumy do 23.04.2017. Zároveň ju žalobca upozornil, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy do 23.04.2017 pristúpi k zosplateniu celej svojej pohľadávky. Výzvou zo dňa 19.06.2017 vyhlásil žalobca predčasnú splatnosť úveru. Výšku dlhu vyčíslil na 1 937,55 € a na zaplatenie dlhu vyzval žalovanú do 29.06.2017, pričom si uplatnil aj poplatok vo výške 30 €. Žalovaná nezaplatila riadne a včas splátky splatné od marca do júna 2017. Z prehľadu splácania predčasného zosplatenia vyplýva, že žalovaná zaplatila zo svojho dlhu celkom sumu 483,53 €, pričom na úrok bola započítaná suma 294,24 €, na istinu 189,29 € a na poistné 0 €. Do vypracovania prehľadu nebola uhradená istina vo výške 1 810,71 €. Po predčasnom zosplatení žalovaná neuhradila žiadnu sumu.

6. Právne vec posúdil podľa § 1 ods. 2, § 2 písm. a/, b/ a d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 52 ods. 1 až ods. 4, § 53 ods. 9, § 54 ods. 1, § 565, § 517 ods. 2, § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka.

7. Súd prvej inštancie pri rozhodovaní vychádzal z toho, že žalobca v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaná, ktorá nekonala v rámci predmetu obchodnej alebo podnikateľskej činnosti uzavreli dňa 30.10.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 1 ods. 2 ZoSÚ. Zmluva má všetky podstatné náležitosti, a teda je platná. Žalobca poskytol žalovanej na podklade zmluvy plnenie (úver), pričom žalovaná úver riadne a včas nesplácala. Riadne a včas nezaplatila najmenej splátky splatné od marca do júna 2017, pričom už ku dňu 18.04.2017 dlhovala 39,37 €. V zmluve o úvere bolo dohodnuté, že v prípade nesplácania splátok riadne a včas môže veriteľ zosplatiť celý úver (čl. 2.8 písm. a) Obchodných podmienok). Žalobca žalovanú upozornil upozornením zo dňa 18.04.2017 na možnosť uplatnenia tohto práva, pričom ju vyzval na dodatočné splnenie svojej povinnosti. Žalovaná napriek výzve dlžné splátky nezaplatila. Žalobca preto dňa 19.06.2017 dlh zosplatiť. Zosplatenie bolo vykonané v súlade s § 53 ods. 9 OZ, je teda platné. Dlh žalovanej bol podľa listinných dôkazov predložených žalobcom ku dňu 19.06.2017 (žalovaná ich obsah nijako nespochybnila a nerozporevala) vo výške 1 810,71 € (dlžná nezaplatená istina), vo výške 66,12 € (dlžné nezaplatené úroky do zosplatenia), vo výške 0,72 € (dlžné nezaplatené úroky z omeškania do zosplatenia). Žalovaná svoj dlh nezaplatila, preto súd priznal žalobcovi istinu 1 810,71 €, úrok 66,12 € a úrok z omeškania 0,72 €.

8. Žalovaná je so zaplacením svojho dlhu v omeškanií. Žalobcovi preto patrí v súlade s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka popri istine aj úrok z omeškania. Jeho výška bola dohodnutá v zmluve na 5% p.a. Vzhľadom k tomu, že dohoda o výške úroku z omeškania nie je v rozpore s ustanovením § 517 ods. 2 OZ, súd priznal žalobcovi popri istine aj úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 1 810,71 € (z dlžnej istiny) od 20.06.2017 (odo dňa nasledujúceho po zosplatení dlhu) do zaplatenia.

9. Keďže žalovaná nezaplatila svoj dlh zo zmluvy o úvere, má žalobca nárok aj na dohodnutý úrok, ktorý je podľa zmluvy vo výške 11,50% ročne. Preto mu súd priznal z istiny 1 810,71 € aj úrok 11,50% ročne od 20.06.2017 (do 19.06.2017 je úrok vyčíslený a priznaný vo výške 66,12 €, avšak žalovaná nezaplatila dlh ani po tomto dátume, preto má žalobca naďalej nárok na úrok z poskytnutých peňažných prostriedkov).

10. Vo zvyšku súd žalobu zamietol. Rozhodol tak z dôvodu, že podľa právneho posúdenia súdu nie je možné žalobcovi priznať úrok z omeškania z úroku. Súd vychádzal z toho, že príslušenstvom pohľadávky je úrok aj úrok z omeškania (§ 121 ods. 3 OZ). Zákonodarca v citovanom zákonnom ustanovení rozlišuje "pohľadávku" a "príslušenstvo". Príslušenstvom je okrem iného aj úrok. Okrem úroku je príslušenstvom aj úrok z omeškania. Ak zákonodarca hovorí o tom, že v občianskom práve je možné priznať príslušenstvo z "pohľadávky" a nehovorí o tom, že je možné priznať príslušenstvo z "príslušenstva" (teda ani úrok z omeškania z úroku), tak v súlade s § 54 ods. 1 OZ nie je možné toto ustanovenie v spotrebiteľských právnych vzťahoch prelomiť ani dohodou zmluvných strán. Dohoda o úroku z omeškania z úroku by totiž bola odchýlením sa od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, čo je neprípustné. Súd nemôže vychádzať z právneho názoru v rozhodnutí, na ktoré poukazuje žalobca v žalobe, a to z dôvodu,

že citovaný rozsudok je z roku 2008 a bol vydaný v konaní, ktoré začalo ešte v roku 2007, kedy platila iná právna úprava ako v súčasnosti. V súčasnosti je potrebné na právny vzťah účastníkov zmluvy aplikovať v prvom rade zákon o spotrebiteľských úveroch, v druhom rade Občiansky zákonník a až v treťom rade je možné aplikovať Obchodný zákonník. Preto súd žalobu v tej časti, v ktorej sa žalobca domáhal priznania úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 66,12 € od 20.06.2017 do zaplatenia zamietol.

11. O splatnosti prisúdenej sumy rozhodol súd prvej inštancie podľa § 232 ods. 3 CSP tak, že určil zákonnú lehotu splatnosti. Na určenie dlhšej lehoty splatnosti, respektíve na prisúdení sumy v splátkach súd dôležitý dôvod nezistil. Len samotná skutočnosť, že žalovaná chce svoj dlh naďalej platiť v splátkach, nie je dostatočná pre rozhodnutie o inej ako zákonnej lehote splatnosti. Rozhodnutie o splatnosti vo výroku rozsudku však nebráni stranám sporu dohodnúť sa na inej lehote splatnosti, prípadne na splácaní prisúdenej sumy v splátkach.

12. O náhrade trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP, keď súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. Týmto rozhodnutím sa konanie končí, preto súd rozhodol aj o nároku na náhradu trov konania. Súd posúdil procesný úspech žalobcu a žalovanej a dospel k záveru, že žalobca má nárok na náhradu trov konania v plnej výške. Posúdil pritom predmet sporu a časť, v ktorej bol neúspešný. V porovnaní s celým predmetom sporu je jeho neúspech natoľko zanedbateľný (len malá časť príslušenstva, do podania žaloby len 0,25 €), že po zaokrúhlení je možné konštatovať, že bol v spore v celom rozsahu úspešný. Preto mu súd proti žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

13. Proti tomuto rozsudku, výroku II., podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Uviedol, že rozsudok je v napadnutej časti nesprávny, keď rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci/ § 365 ods. 1 písm. h/ CSP. Poukázal na rozsudok Krajského súdu Prešov zo dňa 27.03.2008, sp. zn. 4Cob/62/2007 a Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 13.6.2017, č.k. 14Co/542/2016-59. Úroky z omeškania a poplatok z omeškania sú podľa ust. § 121 ods. 3 Občianskeho zákonníka príslušenstvom pohľadávky, ktorým sa rozumie peňažné plnenie a na ktoré má veriteľ právo podľa hlavného záväzkového vzťahu, k zmene ktorého dochádza priamo zo zákona v prípade omeškania dlžníka. Úrokový záväzkový vzťah je vzťahom akcesorickým, ktorého vznik je podmienený platným záväzkovým vzťahom hlavným. Splnením hlavného záväzku zaniká aj akcesorický záväzok úrokový, pretrváva iba povinnosť uhradiť úroky, na ktoré vznikol nárok. Obchodný ani občiansky zákonník neupravujú majetkové sankcie pre prípad omeškania s platením príslušenstva pohľadávky, pričom právo zmluvných strán dohodnúť sa, že dohodnuté úroky sa stanú súčasťou istiny, dotknuté nie je. V prípade, že zmluvné úroky sa stanú súčasťou istiny, môže žalobca po práve požadovať aj úrok z omeškania z tejto zvýšenej istiny. Zmluvné úroky boli vyčíslené pevnou sumou ako zmluvný úrok naakumulovaný z istiny do dňa zosplatenia a tento sa ďalej nenavýšuje. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a žalobe vyhovel. Súčasne si uplatnil náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania.

14. Žalovaná sa písomne k podanému odvolaniu nevyjadrila.

15. Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu (vo výrokovej zamietajúcej časti) v zmysle ust. § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné vo výrokovej zamietajúcej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

16. Žalobca v odvolaní namietal odvolací dôvod spočívajúce v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 365 ods. 1 písm. h / CSP).

17. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu

právnou normu. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

18. So zreteľom na obsah odvolania žalobcu, v odvolacom konaní bol preskúmaný výrok napadnutého rozsudku, ktorým bola žaloba zamietnutá v časti týkajúcej sa úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 66,12,- eur od 20.06.2017 do zaplatenia a preto výroky, ktorým bolo žalobe vyhovené a v časti náhrady trov konania, ktoré odvolaním žalobca nenapadol, v odvolacom konaní preskúmané neboli a ako také nadobudli právoplatnosť.

19. Pokiaľ ide o zamietnutie žaloby v časti týkajúcej sa úroku z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 66,12,- eur od 20.06.2017 do zaplatenia, súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie na tom právnom závere, že príslušenstvom pohľadávky je úrok aj úrok z omeškania (§ 121 ods. 3 OZ). Zákonodarca v citovanom zákonom ustanovení rozlišuje "pohľadávku" a "príslušenstvo". Príslušenstvom je okrem iného aj úrok. Okrem úroku je príslušenstvom aj úrok z omeškania. Ak zákonodarca hovorí o tom, že v občianskom práve je možné priznať príslušenstvo z "pohľadávky" a nehovorí o tom, že je možné priznať príslušenstvo z "príslušenstva" (teda ani úrok z omeškania z úroku), tak v súlade s § 54 ods. 1 OZ nie je možné toto ustanovenie v spotrebiteľských právnych vzťahoch prelomiť ani dohodou zmluvných strán. Dohoda o úroku z omeškania z úroku by totiž bola odchýlením sa od Občianskeho zákonníka v neprospech spotrebiteľa, čo je neprípustné. V súčasnosti je potrebné na právny vzťah účastníkov zmluvy aplikovať v prvom rade zákon o spotrebiteľských úveroch, v druhom rade Občiansky zákonník a až v treťom rade je možné aplikovať Obchodný zákonník.

20. Odvolací súd sa s týmto právnym názorom súdu prvej inštancie a s odôvodnením rozsudku vo výrokovej zamietajúcej časti v celom rozsahu stotožňuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a na zdôraznenie jeho správnosti uvádza nasledovné:

21. Uzavretý zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovanou na základe zmluvy o úvere zo dňa 30.10.2015 je potrebné aj podľa názoru odvolacieho súdu posudzovať ako spotrebiteľský vzťah. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že na základe zmluvy o úvere poskytol žalobca žalovanej úver vo výške 2.000 eur s dohodnutou pevnou sumou úrokovej sadzby 11,5 % ročne, s dohodnutým poplatkom za poskytnutie úveru 60,- eur, s výškou anuitnej splátky 29,87,- eur, s termínom splatnosti prvej anuitnej splátky 16.11.2015, s počtom 108 splátok splatných v 15. dni daného mesiaca, s konečnou splatnosťou 15.10.2024. Výška RPMN bola 13,24 %, priemerná RPMN v čase uzavretia zmluvy 15,44 %, s celkovou čiastkou na zaplatenie 3.285,96,- eur. Úrok z omeškania bol dohodnutý na 5% ročne.

22. V predmetnej veci súd prvej inštancie správne uzavrel, že dohodnuté úroky (zmluvné úroky) z poskytnutých prostriedkov patria len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Po zosplatení úveru je dlžník v omeškani a musí platiť úroky z omeškania. V opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťaženiu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahoch medzi účastníkmi. Odvolací súd poukazuje na to, že zosplatením úveru nastáva predčasná splatnosť úveru, dochádza teda k zmene pôvodných podmienok, za ktorých bol úver poskytnutý. Po zosplatení úveru sa dlžník, pokiaľ v určenej lehote neuhradí dlh, dostáva do omeškania a nastupuje režim platenia úrokov z omeškania. Odvolací súd v tejto súvislosti tiež poukazuje na závery rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 476/2012, týkajúceho sa skutkovo a právne obdobnej veci. V ostatnom odvolací súd odkazuje na riadne odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje. Za daného stavu preto súd prvej inštancie správne postupoval, pokiaľ v prevyšujúcej časti žalobu žalobcu (zmluvných úrokov) zamietol.

23. Odvolací súd preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej zamietajúcej časti podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

24. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že procesne úspešnej žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko jej v odvolacom konaní preukázateľne žiadne trovy nevznikli.

25. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh)(§ 428 CSP).